

**El Diàleg i la Participació dels Treballadors en el
Marc d'una Empresa Moderna**

Codi: 42135

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313301 Drets sociolaborals	OB	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Albert Pastor Martinez

Correu electrònic: albert.pastor@uab.cat

Equip docent

David Gutierrez Colominas

Xavier Solà Monells

Manuel Blas Jimenez Roldan

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

No s'exigeixen prerequisits específics per al desenvolupament d'aquesta assignatura.

Objectius

L'assignatura pretén oferir als alumnes una aproximació completa i detallada de les diferents institucions que integren la dimensió col·lectiva de les relacions laborals. Així, es realitzarà una aproximació dogmàtica i pràctica, en la qual a través de la combinació de classes magistrals i pràctiques s'analitzaran tant els subjectes que interaccionen en l'empresa (òrgans de representació unitària i sindical) com els diferents instruments que l'ordenament jurídic articula a tal fi (drets d'informació i consulta, negociació col·lectiva, vaga...).

La combinació d'una docència de caràcter teòric amb la realització d'activitats pràctiques i l'anàlisi d'exemples reals han de permetre que l'alumne tingui una comprensió completa del seu contingut i que pugui desenvolupar una visió crítica i propositiva.

La selecció de les matèries a estudiar s'ha realitzat tenint especialment en consideració aquells aspectes que per la seva recent modificació normativa requereixen d'una actualització per part dels estudiants, així com aquelles altres que han estat objecte d'escassa atenció als programes de grau i que normalment mostren una certa complexitat, la qual cosa les fa més adequades per ser abordades en el màster.

Competències

- Aplicar els sistemes, els mitjans i les tecnologies d'obtenció i difusió de la informació en l'àmbit professional o investigador.
- Aplicar tècniques jurídiques per adoptar decisions en matèria de gestió de personal.
- Identificar i aplicar la jurisprudència i la doctrina constitucional en el marc dels drets laborals bàsics i, especialment, en el tractament de la diversitat en l'empresa.
- Innovar en la cerca de nous espais i àmbits en el camp laboral

- Interpretar i aplicar la normativa reguladora de l'estructura orgànica i funcional dels òrgans de representació unitària i sindical dels treballadors, i dels models de negociació col·lectiva.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Reconèixer el conflicte col·lectiu jurídic i el conflicte col·lectiu d'interessos en l'empresa, identificar els sistemes legals laborals extrajudicials per a la seva solució, i interpretar jurídicament els acords i laudes arbitral que en resulten.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els mecanismes d'informació, consulta i negociació per assolir la reestructuració no traumàtica i pactada dels recursos humans.
2. Aplicar els sistemes, mitjans i tecnologies d'obtenció i difusió de la informació per a la seva aplicació en l'àmbit professional o investigador.
3. Comparar les aportacions jurisprudencials del Tribunal Constitucional i el Tribunal Suprem.
4. Conèixer la intervenció en els sistemes extrajudicials de solució de conflictes col·lectius.
5. Conèixer la naturalesa i eficàcia jurídiques dels acords d'empresa i dels laudes arbitral, en matèria de reorganització productiva.
6. Conèixer les aportacions de les sales del Social dels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes.
7. Conèixer les tècniques de participació en la reestructuració empresarial.
8. Elaborar/interpretar la informació preparatòria de les consultes amb els representants dels treballadors prèvies a la modificació col·lectiva de condicions de treball.
9. Identificar les mesures que configuren la nova negociació col·lectiva.
10. Innovar en la cerca de nous espais i àmbits en el camp laboral
11. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
12. Resoldre les qüestions pràctiques corresponents a la representació dels treballadors en l'empresa descentralitzada.
13. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Continguts

Els principals continguts que van a ser abordats en l'assignatura es refereixen a:

I. La representació de les persones treballadores

- La configuració orgànica de la representació unitària. Tipologies i incidència dels canvis en l'organització empresarial.
- La dimensió funcional de la representació dels treballadors. Competències i garanties i mitjans instrumentals.
- La representació sindical. Aspectes orgànics i funcionals.
- La representació de les persones treballadores i la igualtat de gènere.
- Negociació col·lectiva i òrgans de representació
- La tutela dels drets de participació i representació. Aspectes judicials i administratius.

II. La negociació col·lectiva

- La negociació col·lectiva com a font del Dret. Aspectes generals i especial referència a la dinàmica del conveni col·lectiu.
- Legitimació per negociar
- L'estructura de la negociació col·lectiva.
- Acords d'empresa i negociació extraestatutària

- La negociació dels plans d'igualtat.
- Negociació col·lectiva europea.
- Impugnació i control de legalitat del conveni col·lectiu.

III. Vaga

- Titularitat, modalitats i límits
- Els serveis mínims i de seguretat i manteniment. Problemàtica i actualitat.
- Procediment i exercici del dret de vaga
- Procediments extrajudicials de solució de conflictes col·lectius

Metodologia

METODOLOGIA

El procés d'aprenentatge de l'alumnat en aquest mòdul s'estructura a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'especifiquen a continuació:

1) Activitats dirigides

Són aquelles que es desenvolupen a l'aula, en els horaris previstos per al mòdul i sota la direcció del/la professor/a responsable. Es preveuen tres tipus d'activitats dirigides: a) les classes magistrals, en les quals el/la professor/a exposarà i desenvoluparà diferents aspectes del temari; b) les conferències, en les quals especialistes de l'àmbit acadèmic o professional analitzaran temes d'actualitat especialment rellevants; i c) les activitats pràctiques, consistents en la resolució de casos pràctics o qüestionaris i la seva presentació oral o per escrit, a partir del treball realitzat per l'alumnat amb caràcter previ a la sessió presencial. A través d'aquest últim tipus d'activitats dirigides es duran a terme entre quatre i sis activitats d'avaluació continuada, amb el valor que posteriorment s'especificarà a l'apartat corresponent.

2) Activitats supervisades

Són les que es desenvolupen fora de l'aula, a partir de les indicacions ofertes pel professorat, i que queden sotmeses a algun procés de supervisió o seguiment per part d'aquell.

En el marc d'aquest mòdul les tasques més habituals seran la cerca i anàlisi de documentació jurídica (jurisprudència, normativa, resolucions administratives, convenis col·lectius...), la cerca i lectura de bibliografia, la resolució de casos pràctics i l'elaboració de documents jurídics; tot això vinculat amb les activitats pràctiques, a través de les quals se supervisarà el treball realitzat per l'alumnat.

3) Activitats autònomes

Són totes aquelles en les quals l'alumnat organitza el seu temps i esforç de forma autònoma, individualment o en grup, com per exemple la cerca i lectura de bibliografia, l'elaboració d'esquemes i resums o l'estudi. En el marc d'aquest mòdul les activitats autònomes, que es vinculen essencialment a la preparació i superació de l'examen final, constitueixen un apartat important en el desenvolupament de l'aprenentatge, màxim en el grau de màster, en el qual la maduresa de l'estudiant permet una major solvència i aprofitament de les activitats autònomes.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Actividades prácticas	20	0,8	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Clases magistrals	36	1,44	2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13
Conferències	4	0,16	3, 4, 9, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Búsqueda y análisis de documentación jurídica (jurisprudencia, normativa, resoluciones administrativas, convenios colectivos)	10	0,4	1, 2, 7, 9, 12
Búsqueda y lectura de bibliografía	10	0,4	3, 6, 8, 10, 13
Resolución de casos prácticos y elaboración de documentos jurídicos	17,5	0,7	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12
Tipus: Autònomes			
Búsqueda y lectura de bibliografía	40	1,6	3, 5, 6, 7, 13
Elaboración de esquemas y resúmenes	20	0,8	3, 4, 5, 6, 8, 11
Estudio	90	3,6	4, 5, 6, 7, 11, 12, 13

Avaluació

L'avaluació es fonamentarà en activitats d'avaluació continuada, en l'assistència i en una prova o examen final.

Pel què fa a les activitats d'avaluació continuada, seran de format breu i es desenvoluparan en el marc de les activitats pràctiques. Consistiran en la resolució de casos pràctics, en la resolució de qüestionaris i/o en la redacció d'escrits, i la seva posterior presentació oral o per escrit. Es realitzaran quatre activitats d'avaluació continuada, que en els seu conjunt valdran el 45 per 100 de la nota.

També es valorarà l'assistència, tenint present que es requerirà una assistència no inferior al 80 per 100 de les sessions del mòdul. Dins aquest marge es preveu una petita penalització a la nota final, que dependrà de les absències de l'estudiant. En aquest sentit, es considera que el caràcter dels estudis de màster, el limitat nombre d'estudiants i la dinàmica docent fan que sigui particularment important assistir al màxim de les sessions programades. L'assistència tindrà un valor màxim del 15 per 100 de la nota final.

L'examen final suposa el 40 per 100 de la nota final. Abans de finalitzar les sessions presencials programades es donaran indicacions precises sobre el nombre i característiques de les preguntes que conformaran aquesta prova.

Les persones que no superin l'assignatura a través del sistema d'avaluació descrit als paràgrafs anteriors tindran dret a una recuperació, de format similar a l'examen final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'avaluació continuada	45%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Assistència i participació	15%	0	0	1, 2, 11, 13
Examen final	40%	2,5	0,1	1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13

Bibliografia

1. Bibliografia general

- Alonso Olea, Manuel y Casas Baamonde, María Emilia: Derecho del Trabajo, Ed. Civitas. Última edición
- Camps Ruiz, Luis Miguel y Ramírez, Juan Manuel: Derecho del trabajo: Ed. Tirant lo Blanch, última edición. Disponible en la biblioteca digital de la UAB.
- Cruz Villalón, Jesús: Compendio de Derecho del Trabajo, Ed. Tecnos, Madrid, última edición
- Goertich Peset, José María: Derecho del trabajo, Ed. Tirant lo Blanch, 8º ed., 2020. Disponible en la biblioteca digital de la UAB.
- Martín Valverde, Antonio, Rodríguez-Sañudo, Fermín i García Murcia, Joaquín: Derecho del Trabajo, Ed. Tecnos, última edición
- Mercader Uguina, Jesús.: Lecciones de Derecho del Trabajo, Ed. Tirant lo Blanch, última edición. Disponible en la biblioteca digital de la UAB.
- Montoya Melgar, Alfredo: Derecho del Trabajo, Ed. Tecnos. Última edición
- Ramírez Martínez, Juan Manuel: Curso básico de Derecho del trabajo y de la seguridad social, Ed. Tirant lo Blanch, última edición. Disponible en la biblioteca digital de la UAB.

2. Bibliografia específica

Algunes obres que poden ser d'interès, sense perjudici d'aquelles altres que es puguin recomanar en les sessions, són:

- CRUZ VILLALÓN, JESÚS, "Procedimientos de resolución de conflictos y negociación colectiva en la reforma de 2012", en *La regulación del Mercado Laboral. Un análisis de la Ley 3/2012 y de los aspectos laborales del Real Decreto-ley 20/2012*, AA.VV. (Dir. GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, I. y MERCADER UGUINA, J.R), Ed. Lex Nova, Valladolid 2012.
- CRUZ VILLALÓN, JESÚS: "Estructura y concurrencia entre convenios colectivos", Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales núm. 68/2007, Madrid. 2007.
- GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, IGNACIO; MERCADER UGUINA, JESÚS RAMÓN: *La reforma de la negociación colectiva. Real decreto-ley 7/2011, de 10 de junio*, Editorial Lex Nova, Valladolid, 2011.
- MERCADER UGUINA, JESÚS RAMÓN, "La empresa como nuevo centro de gravedad de la estructura de la negociación colectiva: la reforma de la Ley 3/2012", en *La regulación del Mercado Laboral. Un análisis de la Ley 3/2012 y de los aspectos laborales del Real Decreto-ley 20/2012*, AA.VV. (Dir. GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, I. y MERCADER UGUINA, J.R), Ed. Lex Nova, Valladolid 2012.
- RODRÍGUEZ-SAÑUDO, FRANCISCO, "Reformas en el régimen jurídico de la negociación colectiva", Revista del Ministerio de Empleo y Seguridad Social, nº100, 2012
- SEMPERE NAVARRO, ANTONIO VICENTE: «Reforma de la negociación colectiva en el Real Decreto-Ley 3/2012», *Aranzadi Social* núm. 1/2012
- VALDÉS DAL-RÉ, FERNANDO (dir.): *Manual jurídico de negociación colectiva*, Editorial La Ley, Madrid, 2010.
- VALDÉS DAL-RÉ, FERNANDO: «Negociación colectiva y sistemas de relaciones laborales: modelos teóricos y objetos y métodos de investigación», *Relaciones Laborales*, núm. 21, 2000

3. Recopilacions normatives

Código Universitario de Derecho del Trabajo, Boletín Oficial del estado,
https://www.boe.es/biblioteca_juridica/codigos/codigo.php?id=289&modo=2¬a=0&tab=2

4. Enllaços web

Les principals pàgines web que es poden utilitzar en el marc de esta signatura corresponen a la base de dades "Westlaw", "Tirant on line" i "La Ley", que són de consulta gratuïta per als estudiants d'aquesta Universitat sempre que s'accedeixi des de l'aplicatiu "Trobador" al que podeu accedir a través de la pàgina web Servei de Biblioteques de la UAB (apartat "Bases de dades", situat en la pestanya "Recursos").

Altres enllaços de interes:

<http://www.empleo.gob.es> Ministeri de Treball i Immigració.

<http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/inici/index.html>. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

www.ilo.org. Organització internacional del treball.

Programari

No es requereix programari específic